

SZENTES és VIDÉKE

VEGYES TARTALMU LAP

Megjelen vasárnap és csütörtökön.
Előfizetési ár:
negyedévre 1 ft 25 kr., fél évre 2 ft 50 kr., egész évre 5 ft.

Szerkesztőség és kiadóhivatal:
Kossuth-utca, Pollák-ház,
hová a kéziratok címzendők.

Hirdetéseket és nyílt-téri közleményeket
a kiadóhivatal
méréséltt árjegyzték szerint számít fel

Elfogultság nélkül.

IV.

A Burg Dénes vádjával kapcsolatos egy mentelmi ügyét képezi Simának, mint ezt már említettük, — a Szánthó Lajos dr. és Purjesz János dr. vádja és mert sorrendet akarunk tartani a bizonyításban, természetesen, hogy most ezek előadása következik.

A két vád hűtlen kezelés és csalás büntetésére, továbbá sikasztásra, esetleg okirathamisítás büntetésére szól és az ezekben együttesen megtartott vizsgálat, a mentelmi bizottság jelentése szerint, a következő tényállást állapította meg:

A Sima tulajdonát képezett könyvnyomda és lap 1895-ben részvénytársasággá alakult és Simát választotta igazgatójának. A társaság alapszabályai 3-§-a értelmében a részvénytőke 30000 forintban lett megállapítva, melyre a 4-§-szerint 300 drb. 100 ft névértékű és névre szóló részvényt bocsátottak ki, melyek 10 százalékát az aláíráskor kifizették. Sőt a társulat 1895—96 üzletévi mérlege szerint, akkor állítólag már az egész 30000 ft alapítóka be volt fizetve. A kihallgatott tanúk vallomása ezzel szemben azt igazolja, hogy ez a részvénytársaság soha sem létezett a valóságban, csak formailag alakították azért a Sima barátainak szivességéből, hogy az addig gyakran zár alá vett nyomdát továbbéle ne foglalhassák. Ez a tényállást nyert az eddigi tanúvallomásokból beigazolást a Szánthó Lajos dr. egyik vádjára.

A másik vádnál, mitsintén ő emelt, az eddigi vizsgálat azt állapította meg, hogy Sima, mint a szentesi mezőgazdasági és ipari hitelszövetkezet vezérigazgatója, az ezen állásából folyó befolyást felhasználva, 10000 ft váltóhitelt szavaztatott meg magának ezen intézetnél és bevitte az intézetet váltóviszleszámítolási ügyletekbe, holott ilyen üzletág az alapszabályok 2-§-ba felvéve nincsen. Ezt a 10000 ftros váltóhitelt Sima teljesen igénybe vette, biztosítékul tülerhelt ingatlanait és a szentesi könyvnyomdarészvénytársaság teljesen értéktelen részvényeiből 303 drb-ot kötött le, holott ez utóbbi társaságnak összesen is csak 300 részvénye volt. A biztosítékul adott ezen részvények ezen fölül csaknem mind teljesen kitöltetlen és alá nem

írott ürlapok; értéktelenségüket igazolja az is, hogy a csak névleg létező részvénytársaság nyomdáját 1897 febr. 9-én lefoglalták és el is árverezték.

Purjesz János dr. vádjánál az eddigi vizsgálat eredménye megállapította, hogy Sima a könyvnyomdarészvénytársaság szabályszerű felhatalmazása nélkül adta zálogba 10,000 ftros váltótartozására, a gazd. és ipari hitelszövetkezetnél a 303 drb. könyvnyomdatársasági részvényt, melyek közül néhány a Filó Tihámér dr. tulajdonát képezte.

Szánthó Lajos dr. mint a gazd. és ipari hitelszövetkezet felügyelő bizottságának elnöke tette meg Sima ellen a vádfeljelentést, ami nemcsak joga volt, hogy a maga bőrét védje, hanem kötelessége is a pénztézet részvényesei érdekében, akik őt bizalmukkal megtisztelve, arra a fontos ellenőrző állásra megválasztották.

Simák ez ellenében azt hazudják, hogy Szánthó azért tette meg a bűnvádi feljelentést, mert viszonyszolgálatot tett ezzel a főispánnak azért, hogy a vilámvilágítási vállalkozását pártolja.

Ennél vakmerőbb hazugsággal alig lehet bolondítani a közönséget. Csongrád vármegye főispánja nem avatkozott bele semmi irányban sem Szentes város közvilágítása kérdésébe; igazolja ezt az is, hogy a megyegyűlés egy ízben visszavetette a városi közgyűlés által nagy szótöbbséggel elfogadott világlátási szerződést, megfelelő és a város érdekében levő változtatás végett, holott ha a főispán maga befolyását latba akarja vetni, nincsen e megyében senki, aki bárgyú legyen elhinni, hogy az esetben nem-e már a szerződés első tárgyalása alkalmakor utasította volna vissza a törvényhatóság túlyomó nagy többséggel a szerződés ellen benyújtott többleztést és hagyta volna jóvá a szerződést.

Sőt csattanósabb bizonyítékot fogunk ugyane cikksorozatunkban szolgáltatni a mellett, hogy — ha volt, aki a Szánthó Lajos dr. villamvilágítási vállalatát Szentesen érdekből támogatta, ezt az embert éppen Sima a Ferencnek hívják, mert hiszen maga védekezett Szánthó egy másik bűnvádi panaszával szemben azzal, hogy bizonyos váltóbeli összeget a villamvilágítás elnyerése érdekében teljesített szolgálataiért kapott Szánthótól.

Hát Purjesz János dr. ugyan mi érdekből tette meg Sima ellen a bűnvádi feljelentést? Simák lapja erre is ráordítja, hogy — üldözés.

Ugyan mi érdekből? Mit adhat a főispán Purjesz ügyvédnek azért, hogy Simát üldözni segít? Semmit! Mert az ügyvéd-ember független, nincs kitől kérnie, várná semmit. Cselekszik a lelkiismerete és kliensének érdekei szerint. Mint néhai Filó Tihámér dr. csódtömögének gondnoka, Purjesz János ügyvéd kell, hogy a csódban jelentkezett hitelezők érdekét mindenképen megvédelmezze, ez nem pártkérés, hanem ügyvédi kötelesség, melyet ha lelkiismeretesen nem teljesítene, akkor szolgálna rá igazán a hírlapi pellengéreztetésre, hogy lelkiismeretlen mivoltát a jogkereső közönség megismerje és tőle óvakodjék.

Látni való hát, hogy a legvakmerőbb hazudozásnál sem egyéb, ezekkel a vádakkal szemben Simák részéről főispáni üldözéssel védekezni és a népet a hirhedett népbolondító mártíromságával félrevezetni.

Nem mártíromság ez, hanem, — mint ahogy bűnlajstroma további közlése során beigazolni fogjuk, a sok rossz méltó bűnhődése, rettegés a büntetéstől, mely elől az immunitás köpönyege alá bujkál a hős.

Közigazgatási bizottság. Csongrád vármegye közigazgatási bizottsága f. hó 27-én tartotta a havi rendes gyűlését, Vadnaya Andor dr. főispán elnöklése alatt.

A gyűlés rövid tartalmú volt s a közigazgatási előadmányok közt legérdekesebb még Hegyi páter és társainak az a beadványa, melyet a belügyminiszterhez Ludrovay Tóth István csongrádi bírónak az alispán által történt felfüggesztése után intéztek azért, hogy ott a főispánt és alispánt beavadóják.

Ezzel a beadvánnyal is indult meg a gyűlés napirendje.

A kérvényt a belügyminiszter a közigazgatási bizottsághoz küldte le elintézés végett és az alispán, a bizottsági tagok többszörös derűs kacagásától megszakítva felolvasta ezt a Hegyi páter agyából kipatant örületet, melyet több községi előjáró is aláírt s amely arról szól, hogy a főispán Bánfű-huszár, az alispán gúnnyolja a miniszterelnök által hangoztatott jog, törvény és igazság elvét, a járási főszolgabíró kegyetlen zsarnok, a község két jegyzője meg besugó hitvány ember.

Elkesergeri ezenfölül a beadvány, hogy milyen derék, ildomos és művelt úri ember a községi bíró, akit csak azért lüggesztettek

fel az állásától, mert magyarrészű. És végződik a bizvást szemérmetlennek mondható irás azzal, hogy — ha Hegyi és hívei meg fognak bizonyosodni arról, hogy a miniszterelnök jelszava csakugyan csak üres frazís, vagyis, ha a belügyminiszter el nem csap a főispánon kezdve mindenkit, akit ők elcsapatni akarnak, hat akkor — a felelősséget magukról elhárítva — a nép majd tudni fogja Csongrádon, hogy szerzesen érvényt a maga akaratának.

A közigazgatási bizottság, miután egy korábban tartott ülésén már elbirálta — Ludrovai Tóth István csongrádi bíró főbebbezése alapján, az alispánnak a nevezett bíró állásától felfüggesztő határozatát — és azt, a főbebbezés elutasításával jóváhagyta, — ez ügyvel újból foglalkozni nem kíván, — erről a belügyminisztert felterjesztésben értesíti és egyúttal e felterjesztésben határozottan visszautasítja a Hegyi páter és társai panaszbeadványában a főispán és tisztviselőik ellen felhozott alaptalan, vakmerő vádakat.

Ezután a törvényhatósági ipartanácsba választották meg 1900-ra újból az eddigi volt tagokat: Szépe Károly szentesi kereskedőt és Eszes Mátyás csongrádi iparost rendes, Czukermán Ignác szentesi kereskedőt és Koncz Imre szentesi iparost pedig pöttagnak.

Dorosmán a f. év elején letelt az a 10 éves ciklus, melyre a község, a törvényhatósági műút átkelési szakaszának fentartási költségeihez való hozzájárulás alól mentességet élvezett. Az államépítészeti hivatal számfelvétele alapján most ezt a fentartási hozzájárulási összeget Dorosmára nézve évi 316 forintban állapították meg.

Az aratási munkás-szerződés kiállításában Szentés és Fabián község közt felmerült és lapunkban már ismertetett hatáskör összeütközési ügyben kelet miniszteri rendeletet tudomásul vették és mihez tartás végett kiadatni rendelték az érdekelt községek előjáróságainak.

A tanfelügyelő előadmányai közt általános érdekű volt a gazdasági ismétlési iskolára vonatkozó. Eddig vármegyénkben csak Dorosma létesített ilyen iskolát 56 hold és Csongrád 21 hold földdel, melyekhez a közoktatásügyi miniszter, tárcája terhére alkalmazott szaktanító, Mest a miniszter a többi községet is ilyen iskolák létesítésére buzdítja azzal, hogy minden megyebeli községnél, melyre célra 21 hold földet ad, rendszeresít tárcája terhére 1—1 szakitanót állast. A tanfelügyelő Szentésen ezt a meglevő faskert felajánlásával vélne megvalósíthatóknak, ami ha megtörténne, ide kérészetű szakitanót küldene a miniszter.

A miniszteri leirat közöltetni fog a községekkel.

A pénzügyigazgató egyik előadmánya alapján, kimondta a közigazgatási bizottság a felelősséget Csongrád község bírójával és jegyzőjével szemben a késedelmes adóbehajtás miatt.

Hosszú és érdekes vita anyagúlag szolgált Szentés város tanácsának a pénzügyigazgató által bemutatott az a beadványa, melyben a tanács az oknélküli kiküldött állami adóvégrehajtók visszarendelését kéri, miután a köződik, az előző évhez viszonyítva, kedvezőbben folynak be.

Az érdekes vitában a pénzügyigazgatót kívül Szeder János és Kiss Zsigmond vettek részt, a város érdekeit védve s a bi-

zottság végül a városi tanács beadványát, intézkedés végett kiadta a pénzügyigazgatónak.

A gyűlés, a többi szakelőadmányt rövidesen letárgyalva, déli fél 12 órákor bezárult.

Községi iskoláink államosítása.

A Szentés város által fentartott polgári leány iskola és a tanyai közs. iskolák államosítása érdekében f. hó 27 én volt bizottsági tárgyalás. Tergin a Gyula dr. tanfelügyelő részvételével, a polgármesteri hivatalban. A tárgyalásban, Lakos Imre dr. polgármester elnöke alatt résztvettek a tanfelügyelőn kívül Kiss Zsigmond iskolázási elnök, Temesváry Antal iskolázási gondnok, Papp Lajosné igazgató és Katic Gyuláné polglányisk. tanítónő, Fekete Márton, Ulár István, Gerőcz Lajos, Futó Zoltán, Biró Elek, Csató Zsigmond dr. és Bánfalvi Lajos iskolázási tagok Kátai Pál János dadz szakosztályi tag, Győry Ferenc főszámvéve, meg Győry Antal főjegyző.

Nagy ideje volt, hogy az iskolák államosító érdekében ez a bizottság értekezletre gyűlt össze, mert a vármegye csaknem minden községe megelőzt már bennünket iskolái államosításával, Szeged és Vásárhely szintén keresztülvitték már az államosítást és ha soká késlekedünk, félni lehet attól, aminek a tanfelügyelő kifejezetten adott, hogy a közoktatásügyi miniszteriumnál kimerül az iskolaállamosítók egész előirányzata s akkor aztán jó ideje várhatunk, míg ismét szóba állanak velünk.

Az értekezletet Lakos Imre dr. polgármester nyitotta meg, röviden ismertette az ügy mai állapotát s ezzel átadta a szót a tanfelügyelőnek.

Tergin a Gyula dr. tanfelügyelő először is kijelenti, hogy maga a miniszter különválasztani kívánja a polgári leányiskolák és a tanyai iskolák államosításának kérdését két különálló ügyre.

Ehhez képest először azokat a feltételeket adja elő, melyek mellett a polglányiskola államosítható volna. Az iskola fentartása ma a városnak évenként mintegy 5500 forintba kerül. Ő tehát úgy véli, hogy a város engedje át a pig. leányiskola építési céljaira a mai iskolateltet, mely teljesen megfelel, építtessen a telkre 30000 forint keretén belül emeletes, 6 osztályú iskolát és teli tornacsarnokot és fizessen az államnak, az iskola fentartásához való hozzájárulásként évi 3000 forintot. A fentmaradó 2000 forintot töltesse az építési tőkét, melyet ha bizonyos évek során teljesen lefizetett, a városnak az iskolánál, dacára annak, hogy azt az állam továbbfejleszté, évi 2000 forint megtakarítása fog mutatkozni.

A kérdéshez hozzászóltak: Kiss Zsigmond, Fekete Márton, Futó Zoltán s a polgármester és az eszmecsere eredménye a városra igen előnyös végleges megegyezés lett, mely szerint Szentés kötelezi magát, államosítás esetén a mai iskolateltet az állam rendelkezésére bocsátani és az új iskola építésének megkezdésekor, az építés céljaira 30000 forintot előre lefizetni. Ez ellenében évi hozzájárulása az iskola további fentartásához csak 3000 forint, az építési költségen lefizetése után tehát évi 2500 forint fog megtakarítás-ként mutatkozni, míg másrésztől ez a 2500 forint bőven fedezi a 30000 forintos költségen annuitását úgy, hogy a polgarok minden új megterhelése nélkül lehetséges lesz az eszmét megvalósítani. Célzerűbbnek mutatkozott az építésre való vállalkozás helyett az államnak rendelkezésére bocsátani a 30000 forint építési tőkét azért, mert a mutak tapasztalata azt igazolja, hogy nálunk hatóságai építkezések mindig tetemesen többé jön az előirányzatnál. Így ha ez iskolaféltés többé kerülne is 30000 forintnál, ez a többlet már a szerződés szerint az államot terheli.

A szerződés megszövegezésére a tanfelügyelőt kérték fel és természetesen, hogy abban a város szolgáltatában levő tanácsok érdeke is kellően meg lesz védve. Az ügy sürgettségére való tekintettel pedig az a szerződés rövidesen elkészül és a polgármester

valószínűleg december 11-én fogja azt jóváhagyás végett a közgyűlés elé terjeszteni.

Szerencsésen átesve így a pog. leányiskola államosításának kérdésén, a tanfelügyelő előadta, hogy a miniszteri leirat szerint a közs. tanyai iskolák államosítása dolgában az egyezség csak úgy köthető meg, ha a tárgyalás alapjául az szolgál, hogy a város ezen iskolák jövőben való jó karban tartására és fűtésére, továbbá arra kötelezi magát, hogy a meglevő iskolákat átadva, a még szükséges külterületi iskolákat is felépítteti. Még hat ily iskola építését látja szükségesnek, az iskolaköltségek hivatalos kimutatása alapján és minthogy a város ez idő szerint 5000 forintot költ a meglevő 7 iskola fentartására, miután ebből 1500 forint eszik a dologi kiadásokra, úgy véli, hogy ez összeg leutésével a város ezután évi 3500 forint járulna hozzá az iskolák fentartásához, felépíttetéshez szükséges 6 iskolát és a megmaradó 1500 forint fordítaná az összes tanyai iskolák gondozására és fűtésére.

Hosszú és érdekes eszmecsere fejlődött ki ebben a kérdésben is. A hat új iskolát mindenki sokalta. Gerőcz Lajos a tapasztalatain okulva, vitatta, hogy ennyire nincs szükség, Lakos polgármester jelezte, hogy nála is csak a külterület három pontjáról sürgetik az új iskola létesítést, Fekete Márton és Futó Zoltán szintén érdekesen világitották meg a kérdést és közeledés is jött létre a bizottság és a tanfelügyelő közt annyiban, hogy megette az engedélyt, mely szerint az évi 3500 forintos hozzájárulásban a város mar a fűtést is váltása meg és így évi 1500 forint csupán az iskolák gondozására tartson fent magának.

Bánfalvi Lajos a város mostoha anyagi viszonyai mellett ezt se tartja elfogadhatónak, mert egy külterületi iskola építése a városnak eddig 5000—5000 forintba került, hat iskolánál ez 30000—30000 forintba kerül, az alatt építtetésnek is ezek fele, nincs a bizottságnak egy tagja, aki felelősséget merne vállalni azért, hogy a városi közgyűléssel 6 éven át, évi 5000 forint költségtérítési kiadás emelkedést keresztülvizs. Az állam nyújtson segélyt e tisztán magyar vidéknek, mely iskolacélokra így is rengeteg pénz áldoz. Epp ezért indítványozza, hogy a tanyai iskolák államosítása olyan alapon vitessék keresztül, mely mellett addig, míg a 6 új iskola 30000 forint építési költségen letörlesztve nem lesz, annak annuitási összege a 3500 forintból leüttesék s csak az azon fölül mutatkozó összeg legyen azon időre a városnak az iskolafentartáshoz való hozzájárulása, — ha pedig az építési költségen le lesz törlesztve, am azontúl fizessen a város, a fűtés megváltásával együtt évi 3500 forint hozzájárulást.

Tergin a Gyula dr. tanfelügyelő arra utal, hogy ez a kérdés nagyon komplikáltna, inkább kész meg azt az engedélyt tenni, hogy további 500 forint enged az évi hozzájárulás összegéből, vagyis a város 3000 forint hozzájárulásban mar a fűtést is váltása meg. Fekete Márton és Biró Elek végre közvetítő indítványt tesznek, amihet Csató Zsigmond azzal járul hozzá, hogy a kötéző szerződésben világosan mondassék ki, hogy 6 éven belül a város csak 3 olya iskola építésére kötelezhető, a további 3-ra pedig csak 6 év után, a felmerülő szükséghez képest.

Tergin a Gyula dr. tanfelügyelő erre kijelenti, hogy a szükséges iskolák 6 éven belül felépítéshez ragaszkodni kötelezessége s hogy az ügy iránt való jóakarátat bebizonyítsa, a tárgyalás jó sikere érdekében inkább kész további 500 forint elengedni a 2 évi hozzájárulás összegéből, vagyis az összes, majdan 13 tanyai iskola fentartása a városnak csak évi 2500 forintba fog kerülni.

Mintthogy ezen engedélyben a bizottság biztosítottak látta az építendő összes 6 új tanyai iskola építési költségtérítésének annuitását úgy, hogy 6 éven belül ez új iskolák is a polgarok újabb megterhelése nélkül lesznek felépíthetőek, ez okon az egyezséglet idejénlegesen a tanfelügyelővel meg is kötötte, őt a szerződés megszövegezésére felkérte és ezt a szerződést a polgármester

valószínűleg a december 28-iki közgyűlésen fogja jóváhagyás végett bemutatni.

A bizottság jó munkát végzett a város érdekében; kívánatos, hogy azt a közgyűlés el ne rontsa.

Ujdonságok

Szentes, 1899. november 30.

— **Személyi hir.** Vadnay Andor dr. főispán és neje f. hó 28-án Budapestre utaztak s a telet mostantól a főispáni család a fővárosban is fogja tölteni.

— **Felolvasás a budapest-csongrádi csatornáról.** A budapest-csongrád-szegedi csatornaépítés előmunkálati engedményesei: Nikolics Fedor báró és Koltor László mérnök f. hó 26—27-én Szegeden időztek s a további napon Koltor László mérnök nagyérdékű felolvasásban ismertette meg a szegedi kereskedelmi kamarában, ennek a nagy hivatottságú csatornának úgy építési tervét, mint rendeltetését. Az építési terv szerint, ahogy ezt Koltor mérnök előadta, a csatorna Bpesttől Dömsödig az elzárt soroksári Dunaágot foglalja magában, hol is egy 40 méter széles nyílás kapcsolná a Dunához, mely nyílást nagyvízállás idején mozgatható kapuval zárják el. Dömsödnél egy duzzasztógát emelné a csatorna vizét hajózható magasságra és az egész meder asás Dömsödtől Csongrád, illetve Szegedig 141 kilométer volna. A csatorna aztán a péteri állomásnál agazik szét egyfelől Csongrád, másfelől Szeged felé. A csongrádi ág a Tiszáig még két közbeeső hajószilipet kap, egyet a vasút mellett, egyet pedig a Fehértópartján, míg a szegedi ág egy hatalmas kamarás zsilippel a rendező pályaudvar közelében torkollik a Tiszába, hol egy nagy kikötő és átrakodó állomás létesítést tervezik. A Tisza hajószilipjét Csongrád fölött helyeznék el, hol téli kikötőt is létesítenének. A csatorna Szegedtől Budapestre a víziutat 460 kilométerrel rövidítené meg s a mellett hogy mindenféle szállításra szolgálja, gazdasági érdekből öntözésre is felhasználható a vize, előnyei tehát kiszámíthatatlanok minden tekintetben, még közegészségügyi szempontból is. Az építés költséget Koltor mérnök 50 millió fortra teszi és a csatorna forgalmát évi 2 millió tonnára becsülve, arra az eredményre jut, hogy az a befektetett tőke 5 százalékos jövedelmezőségének felel meg. Természetes, hogy ezt a nagyérdékű felolvasást a hallgatók lelkesen megjelenezték s velük éljenzünk mi is azzal, hogy a merész, de nagyra hivatott vállalat mielőbb sikerüljön.

— **Kinevezés.** A körös-tisza-marosi ármentesítő és belvízszabályozó társulat jeles képzettségű főmérnökét, Biró Eleket a földmivelésügyi miniszter az országos vízipépítészeti igazgatóság személyzeti létszámában műszaki tanácsossá nevezte ki. Biró főmérnök, ki-ben a mi ármentesítő társulatunk kitűnő szakértőt veszít, új minőségében a Komárom vidéki ármentesítő műszaki vezetését veszi majd át. Amennyire örülünk jól megérdemelt kitüntetésén és előmenetelén, annyira sajnáljuk körünkéből való távozását, mert benne és családjában társaséletünk is egy jelentékeny tényezőt veszít el.

— **Dal a milly-gyertyáról.** A »Kék asszony« egy operett. Van benne egy dal a »szentelt milly-gyertyáról«, melyet a közönség pajkos szövegénél

fogva rendszeresen megújrá, mert hát a közönséget módfelett mulattatja az, ha valakit olyan csúfondárosan felsülni lát, mint az említett operettben a felszarvazott tudóst, a kinek a »szentelt milly-gyertya« kuplét éneklék. Az alkalom csabító. Ha operettben jó a milly-gyertya dal, miért ne válnék be a közéletben is? — gondolta a »Cs. E.« legújabb fabrikánca, Kérdékű Szent Pál a limonádés ahogy ezt elgondolta, rögtön elzengedett egy dalt az újság f. évi 67-ik számában a milly-gyertyáról, melyet a városnak szállítanak és amely szállításnak vállalatba adásánál, szerinte Novobáczky tanácsnok bünéből — a drágább ajánlatot tevő Eisler Lajost részesítették előnyben az olcsóbb ajánlatot tevők mellett, — a városkárára. Nem kívánta ugyan senki a milly-gyertya dal ismétlését, de Kérdékű Szent Pál szereti az operettet, hát megújráta azt önként az újság 68-ik számában, persze — mint első ízben — most is számos gikszerrel és hamis intonációval. Mert a valóságban ennél a milly-gyertya dalnál az a nagyképző limonádétudós, a kinek a rovására ezt a dalt elnekelni lehet és akin kacagni kell, Úgy áll ugyanis a dolog, hogy a gyertyára beérkezett ajánlatokat nem referálta Novobáczky, hanem együttesen bontották fel: Lakos polgármester, Magyar és Novobáczky tanácsnokok, meg Bugyi jegyző; referádára a tehát szükség nem volt. Az ajánlatok kétfélek voltak: milly-stearin gyertyára szólók. Beregit, mint nem szentesit kizárták a versenyből. Milly gyertyára ajánlatot tettek: Gunst 36, Eisler 35¹/₂, kral csomagonként, stearin gyertyára: Horváth 35¹/₂, Kovács 34, Dobray 35, Szenássyutóda 36¹/₂, Depszér 35 és Eisler 33 kral csomagonként. A legolcsóbb ajánlat tehát mindkét minőség-nél az Eisleré volt s a tanács, ha hibázott, abban hibázhatott csak, hogy a valamivel drágább, bár tetemesen jobb gyártmálynak adott előnyt, nem pedig a vállalkozóak. A milly-gyertyáról dalt zengeni tehát, úgy látszik csakugyan operetti mulatság — a kérdés csak az, kit tesz a dal neveltségessé.

— **A szegvári széképület** jövendő sorsa meg van pecsételve. Csongrádvármegye törvényhatósága úgy határozott, hogy ezt a viharvert régi épületet odaajándékozza az országos gyermekvédő egyesületnek és a belügyminiszter most már jóváhagyta ezt a határozatot. Az ósrégi falak tehát, melyek között valamikor a Károlyigrófi család tartott vadász összejöveteleket, majd a tekintetes és nemes megyei rendek gyűléseket, nemsokára megújodnak. A gyermekvédő egyesület gyermekmenedékhelyet létesít a hajdani oligarcha-lakból és hol hajdanán a vármegye kosztján nyögő rabok vonzólták nagykomoran a csörömpölő láncokat, az udvartéren nemsokára vidám, gondtalan gyermek-kacagás veri fel a néma csendet, olyan gyermekek csengő kacagása, kiknek az emberbaráti érzület ad itten biztos menedéket.

— **Sima ügyei a parlamentben.** A képviselőház tegnapi ülésén foglalkozott egybe-között a Sima a Ferenc mentelmi ügyeivel is. Cifra sorozata a különböző bűnügyeknek az, amiben a bíróságok Szentes város képviselő-jét ezúttal ismét kikérik. Összesen hat eset-ről van ezúttal szó, ezek: család és okirat-

hamisítás, sikkasztás, igazgatás, becsületsértés, csalárd bukással kapcsolatos ügy és ismét sikkasztás. Szép kis bűnlajstrom, ugy-e bár, melyek révén Sima a jóvoltából méltán válhatik Szentes város hírhedté. Hogy miféle ügyek ezek és kik részéről lett egyik-másik folyamatba téve, ezt most nem részletezzük; hiszen úgy is módunkban lesz megkezdett cikksorozatunkban mindegyikkel érdeme szerint foglalkozni. Ismétlésekbe bocsátkozni pedig nem lehet mulattató a közönségre sem.

— **Régészeti felolvasás.** A csongrád-megyei történelmi és régészeti társaság fardhatatlan múzeumőre: Csallány Gábor érdekes felolvasást készült tartani december 3-án, vasárnap délután 5 órakor, a vármegyei nagyerőműben. A felolvasásban Csallány az őskort fogja lehaíósn ismertetni kezdve az ásatásokkal felderített legrégebb kortól egészen a vaskor bekövetkezéséig és hogy ezt az ismertetést annál közvetlenebbé tegye, nemcsak természetben fogja bemutatni a társaság múzeumában meglévő, megyéneli őskori leleteket, de egyúttal közönsége elé viszi ködfátyolképekben az őskori ember életmódját is, ahogy lakott, cölöptelepre épített, fegyvereit kovácsolta, kézi szerszámait készítette és temetkezett. — A felolvasandó tanulmányból Csallány Gábor fűzetes lenyomatokat készített, melyeket mérsékelt árban árúsítanak majd el a felolvasás alkalmakor. Az ebből befolyó összeg pedig részben a nyomdaköltségek fedezésére szolgál, majd a ami ezenfölül megmarad, azt a múzeum gyarapítása céljaira fordítják. A jeles múzeumőr és régész ez érdekes felolvasására örömmel hívjuk fel olvasóink szíves figyelmét.

— **Gyilkos pipaszár.** Míndszenten a múlt évben csinos utcai verekedést kerékkített László István cigánylegény, meg Korom Béla gazdálkodó, aminek aztán emberhalál lett a vége. Verekedés közben ugyanis a cigány nehányszor rávágott a gazda fejére, aztán teljes erővel ellökte magától ellenfelet úgy, hogy az belezuhan az utca-szerű mély árokba. Belezuhan és nem is keit fel többé, mert a szájában volt pipa szára befuródott a szemébe, áttört a koponyához és megsértve agyveljét, hirtelen halálát okozta. A szegedi törvényszék egy ízben már tárgyalta ezt az ügyet és akkor a cigánylegényt halál okozó súlyos testi sértés miatt másfél évi börtönrre ítélte. A kir. tábla azonban feloldotta ezt az ítéletet és a törvényszéket új vizsgálat tartására utasította azért, mert nem látta beigazoltnak, hogy Korom halálát a pipaszár és nem-e szívvelézhűdés okozta? — Hre ki kellett kérni az országos igazságügyi orvosi tanács szakvéleményét, ami az elhalt koponyájának kiasása után meg is történt. Az orvosi tanács a vizsgálat során megállapította, hogy Korom halálát csakugyan a pipaszárnak agyveljébe fúródása okozta és e szakvélemény alapján a kir. törvényszék, a f. hó 28-án megtartott újabb végtárgyaláson László Istvánt ismét másfél évi börtönrre ítélte el, ami ellen a közzvaló fölebbezést jelentett be.

— **Műkedvelő előadás.** Az alkalmi műkedvelő társaság, melyről lapunkban előzően írtunk, hogy a szegény sorsú iskolások felekezeti külömbésg nélkül való felségsítés rendez a színházban előadást, a Rákosi »Magdolna« című népdramáját vasárnap este adta elő, félig télt ház előtt a színikörteremben. A szereplő műkedvelők egytől-egyig derekasan megállták helyüket, amiben a főérdem a próbákat és előadást rendező Szigethi Béláné. Sajnálmi való, hogy anyagilag nem sikerült fényesen a műkedvelők nemes vállalkozása, mert így nem lehetett elérni azt a szép, emberbaráti célt, melyet vállalkozásukkal maguk elé tűztek.

— **Mirászent története.** Keller Lajos, a míndszentiek közbeesítésben álló ple-

bánása megírta az ő községe történetét az 1700. évtől 1900-ig. Két évszázadot felölélő történetét fogjuk teljelt kapni Mindszentnek, mely felöleli a községalakulást, annak elnevezését, a neokavsziták, az uraságokat és jobbágyságot, az őrízéket, vármegyét, községi szervezetet, a 47-iki országgyűlést, a 48-iki eseményeket, az egyházi és iskolaügyet, a nép foglalkozását, viselkedését, népmozgalmat, személyes és vagyonbiztonságot, halászatot s a község mai állapotának vázolásával nyer méltó befejezést. Keller plebánus dicséretes szép munkát végzett e történet megírásával és dicséret illeti az ottani könyvnyomdászt, Weisz Ignácot is, aki arra vállalkozott, hogy ezt az érdemes könyvet 70 kr. előfizetés árban kiadja.

— E. Kovács Gyulának, a nagy színművészek emléket emel az ország és méltán, mert nagy volt az ő művésze, még nagyobb lelke, nek lánoló hazafisága. Hogy a fehéregyházi sikon székelyi hallgatóságát magával ragadta az ő ékeszólása, érelemvilága megrendült a szellemi, Petőfi Sándor halhatatlan emlékeinek felidézésén. A lelkes színművész utolsó szava: Petőfi emléke öröké eljen! alkotásra serkentette a magyar művészeket. Kezet fogtak egyik kiadóállalatunkal és Petőfinek a világirodalomban kimagasló költeményeire olyan illusztrációkat festettek, melyek méltók a remek szöveghez. A mű ára, gyönyörű díszítéssel két kötetben 36 frt. két selyemkötésben 42 frt. A kiadó társulat e remekmű egy példányát bekuide S t a r k Nándor könyvkereskedéséhez Szentesre, hogy közönségünk megtekinthesse és a kik meg akarják maguknak ezt a remek szaiandiszt szerezni azok részére S t a r k Nándor ezt a kedvéményt szerzte meg, hogy ajánlata 5 koronás havi részletekben is lefizethetik az árat. Olyan kedvezménye ez, mely sokakat fog a díszes mű megvásárlására buzdítani, ami kívánatos is. Mert mikor a nagy színművész, E. Kovács Gyulának emléket állít a kegyelet. illő megszívlelni az ő szavait is: „Petőfi Sándor emléke öröké eljen!”

— Rendőri hírek. Gyujtogatás. H a j d ú Ignac nagykirályi s tanyája a 24-ére virradó éjszakan legetett, s a kar, az épület padlása felhalmozva volt élelmi szerekkel és házi eszközökkel együtt, körülbelül 500 frtra tehető. A tűz, mint a jelek bizonyítják gyujtogatás által keletkezett, a mennyeiben az épület sarkán, hol a tűz kiütött, egy fel támasztott létrát találtak. A csendőrség márily irányban meg is indította a nyomozást. Ez azonban még eddig eredményre nem vezetett. — U d v a r i t ú z volt. A hó 29-én délelőtt a Pálfi József II. t. 816 szamu házánál, a hol az ott lévő kazal szalmából egy kecsira való el is égett tovább azonban nem terjedhetett, mivel idejekorán eloltották. — Talált tárgyak. A rendőrségen egy szőr tarisznya, 4 jól kiszáradt kifivel és egy biskával varja a tőle hűtlenül elpartolt gazdáját. A vasértéri mázsahazban pedig egy talált talicska van letében, melyet jogos tulajdonosa ott bármikor átvetheti.

— Kerestetik szatocsüszlethez egy jó karban lévő fiókos bolti állvány. Akinek birtokában ilyen állvány eladásra van, jelentkezzen lapunk kiadóhivatalánál.

Báli selyem 45 krtól

14 ft 65 krig méterenként — valamint fekete, fehér és színes **Henneberg-selyem** 45 krtól 14 ft 65 krig méterenként — a legdivatosabb szövés, szín és mintázatban. **Privát fogasztóknak** postabér és vámanentesen valamint hazhoz szállítva, — **mintákat pedig postafordultával** küldenek. **Henneberg G. selyemgyárai** (cs. és k. udvari szállító) Zürichben. — Magyar levelezés. Svajciba kétszeres levelbélyeg ragasztandó. —

Köszönetnyilvánítás.

Markos Terézia, Merzliut Jánosné asszonyság 10 forint juttatott egyházi pénztárunkba és orgonalap javára E kegyes adományért ez úton is köszönetet mond.

Az ev. ref. egyház nevében
Burján Lajos
főgondnok.

Irodalom.

Nagy Sándor (Alexandros) sarkophagja. Konstantinápolyban őrzik világbiró Sándor sarkophagját. A monumentális munka egyik legkiválóbb remeke az ő kori szobrászatnak. Négy oldalán harcai és vadászati jelenetek vannak kifáragva. Lovas alakok csatája: egyik haldokolva bukik le ménjéről, a másik rettentés bosszúálló útre készül. Egy gyalogos féltérde ereszkedve röpti el utolsó nyilat. Oly elevenek, oly mozgalmak ezek az alakok, mintha maga az élet dermedt volna meg egy pillanattal. A vadászati jeleneten a haldokló szarvas végső küzdelme. az orosz lán támadása a paripara oly finom, oly művészi kézzel vannak alkotva, mintha a renaissance sance legnagyobb mestere teremtette volna őket az ihlet pillanataban. E fejedelmi díszű koporsóban pihent az a por, mely a mig ember volt, Nagy Sándor viághíres nevét viselte. Nagy Sándor életéről, földi pályája munkásságáról szól a **Nagy Képes Világtörténet** most megjelent 45. füzeté, mely remek reprodukciókban mutatja be sarkophagjának művészi faragványait. Az egész munkát szerkesztvi Marczali Henrik, egyet. tanár, a görögökről szóló kötet szerzője dr. Gyomlai Gyula akadémikus. Egy egy kötet ára díszes félbörkötésben 8 frt: füzetenként is kapható 30 kr-ával. Megjelen minden héten egy füzet, Kapható a kiadóknál (Révai Testvérek, Irod. Int. Rt. Budapest, VIII., Üllői ut 18.) s minden hazai könyvkereskedés utján.

A Művészvilág legutóbbi száma ismét gazdag tartalommal és paratlanul fényes kiállítással jelent meg. **Lakatos** Árhúr művészi rajza ékesíti a címlapot, a szöveg közt szintén kiváló festőművészek munkái vannak sokszínű nyomással reprodukálva. Az első cikket „Széjgyezetek” címmel **Zempléni P. Gyula** írta a manap divó társadalmi léhaságról. **Ág a i Béla** hangulatos novelláján, **K a m p i s Janos** érdekes elbeszélésén és egy sikerült Maupassant fordításon kívül két tehetséges poéta egy-egy verspét tartalmazza a szépirodalmi rész. **Ince Henrik** dr. a berlini „Freie Bühne” jubileuma alkalmából érdekesen ír. **Gerhard Hauptmann**ról, kinek a lap arcképe is közli. A színház rovatban alapos tudósítás van az elmúlt hét színházi eseményeiről, és újdonságairól. A tartalmat **Fridrik Imre** dr. hangulatos cikke, valóságos prózaban írt költemény zárja be. A Művészvilág hetenként 24 oldalon, sokszínű illusztrációkkal tarkítva jelenik meg. Egyes szám ára 20 kr., előfizetési díja egész évre 8 frt, félévre 4, negyedévre 2 frt. Megrendelhető a kiadóhivatalban, Budapest, VI. Podmaucy útca 1 szám

Vasúti menetrend.

H. M. Vá sarhely — Szolnok.

Vásárhelyről indul 4 óra 42 perc reggel, 4 óra 07 p. délután és 8 óra 16 p. este.
Mindszentről indul 5 óra 32 p. reggel, 5 óra 08 p. délután és 9 óra 28 p. éjjel.
Szegvárról indul 5 óra 19 p. délelőtt, 5 óra 30 p. délután és 9 óra 46 p. éjjel.
Szentesre érkezik 6 óra 05 p. délelőtt, 5 ó 49 p. délután és 10 ó 06 p. éjjel.
Szentesről indul 6 óra 15 p. reggel, 11 óra 16 p. délelőtt és 6 óra 09 p. este.
Tökérről indul 6 óra 47 p. reggel, 11 óra 52 p. délután és 6 óra 41 p. este.
Kun-Szent-Mártonból indul 7 óra 26 p. reggel, 12 óra 35 p. délután és 7 óra 27 p. este.
Tisza-Földváról indul 8 óra 07 p. reggel, 1 óra 29 p. délután és 8 óra 14 p. este.
Pusztá-Tenyőről indul 9 óra 17 p. délelőtt, 2 óra 41 p. délután és 9 óra 20 p. éjjel.
Szolnokra érkezik 9 ó 53 p. délelőtt, 3 óra 42 p. délután és 10 óra 06 p. éjjel.

Szolnok — H. M. — Vá sarhely.

Szolnokról indul 3 óra 55 perckor éjjel, 11 óra 36 p. délelőtt és 4 óra 48 p. délután.
Pusztá-Tenyőről indul 4 óra 47 p. éjjel, 12 óra 22 p. délután és 5 óra 26 p. délután.
Tisza-Földváról indul 6 11 p. reggel, 1 óra 43 p. délután és 6 óra 29 p. este.

Kun-Szent-Mártonról indul 7 óra 17 p. reggel, 2 óra 44 délután és 7 óra 32 p. este.
Tökérről indul 7 óra 48 p. reggel, 3 óra 16 p. délután és 7 ó 45 p. este.
Szentesre érkezik 8 óra 22 p. reggel, 3 óra 47 p. délután és 8 óra 15 p. este.
Szentesről indul 4 óra 47 p. éjjel, 8 óra 45 p. reggel és 8 ó 25 p. este.
Szegvárról indul 5 óra 10 p. reggel, 9 óra 09 p. délelőtt és 8 óra 42 p. este.
Mindszentről indul 5 óra 48 p. reggel, 9 óra 45 p. délelőtt és 9 óra 09 p. este.
Vásárhelyre érkezik 6 óra 40 p. reggel, 10 ó 37 p. délelőtt és 9 óra 49 p. este.

Csongrád — Fegyváza — Szeged.

Csongrádról indul 9 ó 20 p. d. e., 1 ó 55 p. d. u., Fegyvázára ér. 10 ó 20 p. d. e., 2 ó 50 p. d. u., Fegyvázáról ind. 12 ó 25 p. d. u., 5 ó 30 p. d. u. Szegedre érkezik 1 ó 47 p. d. u., 5 ó 53 p. d. u. Algyőről indul 7 óra 38 p. reggel, 11 ó 35 p. délelőtt, 4 óra 22 p. délután, 10 ó 03 p. éjjel, Szegedre érkezik 7 óra 55 p. reggel, 11 ó 40 p. délelőtt, 1 óra 47 p. délután, 5 ó 53 p. éjjel.

Szeged — Fegyváza — Csongrád.

Szegedről indul 10 órakor d. e., 1 ó 14 p. d. u., Fegyvázára ér. 10 ó 20 p. d. e., 2 ó 50 p. d. u., Fegyvázáról ind. 12 ó 25 p. d. u., 5 ó 30 p. d. u. Csongrádra érkezik 1 ó 25 p. d. u., 6 ó 30 p. este

Laptulajdonos és felelős-szerkesztő: **Dr. MATÉFFY FERENC**
Fárszerkesztő: **BANFALVI LAJOS.**

Üzlet átadás!

Átadó vidéki városban egy szépen berendezett

vas és fűszerüzlet,

mely sok — környékbeli községi, urasági és géptulajdonos — vevőkkel bír.
Czím a kiadóhivatalban. 6—4

Az 1895. évi cairoi s az 1896. évi londoni egészségügyi kiállításokon díszoklevéllel s arany éremmel kitüntette. Orvosi tekintélyek által kipróbált s nagyobb kórodákban kitünő sikerrel használt külszer:

REUMA-SZESZ

biztos s kiváló gyors hatású a test bármennemű csúszos bántalmái, u. m. kőszvény, csúsz, reuma, ischiás, asthma stb. ellen.

Hatása némely esetben meglepő, amennyiben gyakrabban idültbe cseleknél is már egyszerű bedörzsöléssel a fájdalmakat teljesen megszüntette.

Fog- és fejfájást 5 percz alatt megszüntet.

Egy üveg ára használati utasítással 1 korona, erősebb üveg 2 korona 40 fillér.

Főraktárak Budapestben: **Török József** úr gyógyszerüzletében, Király útca 12. és dr. **Erger A.** úr gyógyszerüzletében, Váci körút 17. szám. — Ugyszintén a főváros összes s a vidék csaknem összes gyógyszerüzletében, valamint a készítő

WDDER GYULA gyógyszerésznel
S. A. - Ujhely.

Videki megrendelések pontosan teljesítenek.

Ugyszintén SZENTESESEN:

lfj. Várady Lajos, Gombós László gyógyszerészeknél. 109